

opusdei.org

Spoznavati Njega in sebe (12) – Duše liturgične molitve

O nekaterih mislih svetega Jožefmarija, ki nam lahko pomagajo k tesnejši zedinjenosti z Bogom in Cerkvijo pri liturgičnih dejanjih.

20. Jan. 2023

Pisal se je mesec april 1936. V Španiji je vladala velika socialna napetost. Kljub temu so na Akademiji DYA poskušali ohraniti za študentski dom

običajno vzdušje študija in sožitja. V tistih neobičajnih časih je neki stanovalec pisal svojim staršem in jim povedal, da so prejšnji dan ob pomoči učitelja vadili liturgično petje v vzdušju, ki se mu je vtisnilo v spomin kot nekaj zelo veselega.^[1] S katerim namenom je v tistem izrednem trenutku – razen tega, da so se drug ob drugem imeli lepo – trideset študentov v nedeljo zvečer imelo učno uro petja?

Odgovor lahko najdemo nekaj mesecev prej, ko je sv. Jožefmarija v izobraževalni načrt akademije vključil ravno nekaj ur gregorijanskega petja. Čeprav vemo, da je sv. Jožefmarija kot župnik v Perdigueri obhajal péto mašo, ta vključitev v učni načrt ni bila posledica osebnega nagnjenja. Prav tako ni šlo za strokovno zanimanje, ki bi bilo lahko posledica poznavanja in razvoja Liturgičnega gibanja v Španiji. Ta odločitev je bila predvsem

plod njegove pastoralne izkušnje, pri čemer ga je gnala edinole želja, da bi tistim mladim pomagal postati *duše molitve*.

Zanimiv je nek detajl, povezan s tremi publikacijami, s katerimi se je sv. Jožefmarija ukvarjal v tridesetih letih 20. stoletja: vse so bile namenjene prav spodbujanju pogovora z Bogom, vsaka od njih pa je ustrezala eni izmed treh vélikih izrazov krščanske molitve. Prva naj bi bila osredotočena na osebno meditacijo, druga bi spodbujala ljudsko pobožnost, zadnja pa naj bi bralca nagovarjala, da se poglobi v liturgično molitev. Plod prve pobude so bila *Duhovna premišljevanja*, ki so podlaga njegovega znanega dela *Pot*; druga pobuda se je izkristalizirala kot kratka knjižica *Sveti rožni venec*; kot tretjo pa je načrtoval knjigo z naslovom *Liturgične pobožnosti*. Čeprav je bila objava tega zadnjega dela napovedana za leto 1939, iz

različnih razlogov ni nikoli ugledala luči sveta. Ohranjen pa je uvod, ki ga je napisal g. Félix Bilbao, škof v Tortosi, z naslovom »Molite in molite dobro!«. V tem neobjavljenem besedilu bralce nagovarja, naj ob pomoči avtorja knjige vstopijo v liturgijo Cerkve, da bi prišli do »učinkovite, sočne in trdne molitve, ki jih bo tesno povezala z Bogom«.^[2]

Naš glas v molitvi Cerkve

Za svetega Jožefmarija liturgija ni bila skupek predpisov, namenjenih le temu, da bi določeni obredi pridobili večjo slovesnost. Trpel je, kadar način obhajanja zakramentov in drugih liturgičnih dejanj ni bil resnično v službi srečanja človeka z Bogom in drugimi člani Cerkve. Nekoč, ko je prisostvoval bogoslužju, je zapisal: »Veliko duhovščine: nadškof, kanoniki, beneficiati, pevci, strežniki in ministranti ... Razkošna mašna oblačila: svila, zlato, srebro,

dragi kamni, čipke in žamet ...
Glasba, glasovi, umetnost ... In ...
nobenega ljudstva! Veličastno
bogoslužje brez ljudstva.«^[3]

Ta skrb za *ljudstvo* pri bogoslužju je globoko teološka. Pri liturgičnih dejanjih Trojica stopa v stik s celotno Cerkvijo in ne le s katerim izmed njenih članov. Ni naključje, da se večina misli, ki jih je sveti Jožefmarija v *Poti* posvetil liturgiji, nahaja v poglavju z naslovom *Cerkev*. Za ustanovitelja Opus Dei je bila liturgija najodličnejši kraj za doživljanje cerkvene razsežnosti krščanske molitve; v njej je otipljivo dejstvo, da se vsi skupaj obračamo k Bogu. Liturgična molitev, ki je sicer vedno osebna, odpira obzorja, ki okoliščine posameznika presegajo. Medtem ko smo v osebni meditaciji mi subjekt, ki govori, je v liturgiji subjekt celotna Cerkev. Če v dialogu z Bogom na samem govorimo mi kot

udje Cerkve, pa je v liturgični molitvi Cerkev tista, ki govori po nas.

Zatorej je to, da se naučimo izrekati *mi* v liturgičnih molitvah, odlična šola za dopolnjevanje različnih razsežnosti našega odnosa z Bogom. Tam človek odkrije, da je eden izmed mnogih otrok te velike družine, ki je Cerkev. Zato ne preseneča jasen poziv svetega Jožefmarija: »Tvoja molitev naj bo liturgična. – Ko bi se le navdušil za branje psalmov in molitev iz misala, namesto za osebne in priložnostne molitve.«^[4]

Ko se hočemo naučiti liturgične molitve, je potrebna ponižnost, da besede, ki jih bomo izrekli, sprejmemo od nekoga drugega. Prav tako je potrebna zbranost srca, da bi prepoznali in cenili vezi, ki nas združujejo z vsemi kristjani. V tem smislu je koristno razmišljati, da molimo v edinosti z ljudmi, ki so ta trenutek z nami, in tudi s tistimi, ki

so odsotni; s kristjani naše države, sosednjih držav, vsega sveta ... Molimo tudi skupaj s tistimi, ki so odšli pred nami in se očiščujejo ali že uživajo nebeško slavo. Liturgična molitev namreč ni anonimna formula, ampak se napolni »z obrazi in imeni«;^[5] povežemo se z vsemi konkretnimi osebami, ki so del našega življenja in ki tako kot mi živijo »v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha«, soudeleženi v življenju Trojice.

Naše telo v molitvi Cerkve

Vemo, da za svetega Jožefmarija posvečevanje dela ni bilo na prvem mestu v tem, da bi *med* časom dela vsake toliko vrinili kakšno molitev, ampak predvsem v tem, da bi v molitev spreminjali našo dejavnost samo, in sicer tako, da jo skušamo opravljati v božjo slavo, si prizadevamo za človeško popolnost in se zavedamo, da nas ljubeče gleda

naš nebeški Oče. Podobno tudi liturgična molitev ni predvsem izrekanje molitev *med* liturgičnimi dejanji, ampak je v izvrševanju teh obrednih dejanj *digne, attente ac devote*, dostojno, pozorno in pobožno, kot si takšna dejanja zaslužijo, tako da smo navzoči v tem, kar se tam uresničuje. To niso zgolj priložnosti za posameznikova dejanja vere, upanja in ljubezni, ampak so dejanja, *po katerih* celotna Cerkev izraža svojo vero, svoje upanje in svojo ljubezen.

Sv. Jožefmarija je velik pomen pripisoval tej *sposobnosti, kako biti navzoč* pri različnih bogoslužnih dejanjih, tej *oliki pri pobožnosti*. Dostojanstvo, ki ga zahteva liturgična molitev, ima veliko opraviti z obvladovanjem lastnega telesa, saj se v nekem smislu v njem najprej pokaže, kaj želimo storiti. Obhajanje svete maše, spoved, blagoslov z Najsvetejšim zakramentom

vključujejo različna gibanja osebe, saj gre za molitev v dejanju.

Liturgična molitev je torej tudi molitev s telesom. Še več, pomeni, da se naučimo molitev Cerkve uresničevati s svojim telesom tukaj in zdaj. In čeprav je pogosto naloga duhovnika, da svoj glas in roke preda Kristusu Glavi, pa je zbrano ljudstvo tisto, ki daje glas in vidnost celotnemu Kristusovemu skrivnostnemu telesu. Zavedanje, da se po nas vidi in sliši molitev svetih in duš v vicah, je dobra spodbuda za to, da poskrbimo za *oliko pri pobožnosti*.

Razen dostojnosti zahteva liturgična molitev tudi pozornost. V tem smislu bi lahko rekli, da je poleg osredotočanja na besede, ki jih izgovarjamo, pomembno čim globlje doživeti trenutek, ki ga živimo: da jasno vemo, s kom smo, zakaj in s katerim namenom. Za to zavedanje je potrebna predhodna priprava, ki

jo je vedno mogoče izboljšati. Rečeno z besedami svetega Jožefmarija:

»Počasi. – Pazi, kaj praviš, kdo govori in komu. – Kajti to hitro govorjenje, brez časa za premislek, je hrup, ropotanje praznih pločevink. In skupaj s sveto Terezijo ti bom rekel, da tega ne imenujem molitev, če še tako premikaš ustnice.«^[6]

Srečanje z vsako od oseb Svete Trojice

Kljub neizogibnim motnjam, ki so posledica naše šibkosti, smo v liturgični molitvi udeleženi pri skrivnostnem, a resničnem srečanju celotne Cerkve s tremi osebami Svete Trojice. Zato se naše notranje življenje obogati, če se naučimo razlikovati, kdaj se obračamo k Očetu, Sinu ali Svetemu Duhu. V splošnem nas liturgija postavlja pred Boga Očeta z njegovimi značilnimi potezami, čeprav ga pogosto nagovarjamo enostavno z »Bog« ali

»Gospod«. On je vir in izvor vseh blagoslovov, ki jih Trojica razliva na ta svet, in k njemu se po njegovem Sinu vračajo vse hvalnice, ki so jih ustvarjena bitja zmožna izraziti.

Kar namreč govorimo Očetu, govorimo *po* Jezusu, ki se ne nahaja *pred nami*, ampak je *z nami*. Večna Beseda se je utelesila, da bi nas vodila k Očetu, zato nas navzočnost njega kot brata, ki je ob nas in pozna našo šibkost ter se je ne sramuje, navdaja s tolažbo in drznostjo. Poleg tega se liturgična molitev kot javna molitev Cerkve rodi iz Jezusove molitve. To ni le nadaljevanje njegove molitve iz časa, ko je bil na zemlji, temveč je tudi izraz njegove priprošnje za nas v nebesih (prim. Heb 7,25). Včasih najdemo tudi molitve, ki so naslovljene neposredno na Jezusa in usmerjajo naš pogled na Sina kot Odrešenika. Na podlagi vsega tega je liturgična molitev izvrsten način, da svoje srce

uglasimo po duhovniškem srcu
Jezusa Kristusa.

Molitev, ki je po Sinu usmerjena k Očetu, pa se udejanja v Svetem Duhu. Zavedanje o navzočnosti tretje osebe Svete Trojice pri liturgični molitvi je velik božji dar. Veliki Neznanec, kot ga je imenoval sv. Jožefmarija, je navzven neopazen kakor svetloba ali zrak, ki ga dihamo. Vendar vemo, da brez svetlobe ne bi videli ničesar in da bi se brez zraka zadušili. Na podoben način Sveti Duh deluje tudi v liturgičnem dialogu. Čeprav ga pri liturgiji ponavadi ne nagovarjamo neposredno, vemo, da prebiva v nas in da nas z neizrekljivimi vzdihmi spodbuja, da se obračamo na Očeta z besedami, ki nas jih je naučil Jezus. Njegovo delovanje se torej javlja posredno. Bolj kot v besedah, ki jih izrekamo, ali v tem, komu jih govorimo, se Duh kaže v načinu, kako jih izgovarjamo: navzoč je v vzdihih, ki se spreminjajo v pesem,

in v trenutkih tišine, ki Bogu dopuščajo, da deluje v notranjosti našega bitja.

Tako kot pojav vetra opazimo po predmetih, ki jih spravi v gibanje, lahko zaznamo tudi navzočnost Svetega Duha, ko izkusimo učinke njegovega delovanja. Na primer, prvi učinek njegovega delovanja je, ko se zavemo, da molimo kot božje hčere in sinovi v Cerkvi. Doživljamo ga tudi, ko povzroči, da v nas odmeva božja beseda, ne kot človeška, marveč kot Očetova beseda, namenjena vsakomur izmed nas. Sveti Duh se kaže predvsem v nežnosti in velikodušnosti, s katero se nam Oče in Sin razdajata, ko nam pri liturgičnem slavju odpuščata, nas razsvetlujeta, krepita ali nam naklanjata posebne darove.

Končno je delovanje Svetega Duha nadvse globoko in nujno, saj je on tisti, ki omogoča, da je liturgično

dejanje prava *kontemplacija* Trojice, ki nam daje videti celotno Cerkev in Jezusa samega, čeprav nam čuti sporočajo kaj drugega. Sveti Duh nam razkriva, da biti duša liturgične molitve ne pomeni formalnega izgovarjanja določenih besed ali izvrševanja nekih zunanjih gibov, ampak ljubezen, s katero si iskreno želimo služiti in biti služenja deležni. Sveti Duh nas naredi deležne njegove osebne skrivnosti, ko se naučimo uživati v Bogu, ki se poniža, da bi nam služil, tako da bi potem mi sami mogli služiti drugim.

Doživel sem evangelij

Ni presenetljivo, da je eden od izrazov, ki se v Svetem pismu in izročilu najpogosteje uporablja za liturgična dejanja, izraz *služenje*(bogoslužje). Odkrivanje te razsežnosti služenja v liturgični molitvi ima številne posledice za notranje življenje. Ne le zato, ker

tisti, ki služijo iz ljubezni, sebe ne postavljajo v središče, ampak tudi zato, ker je razumevanje liturgije kot služenje ključ do tega, da jo spremenimo v življenje. Morda se zdi protislovno, vendar lahko v številnih molitvah v okviru liturgičnih besedil najdemo poziv, naj v običajnem življenju *posnemamo*, kar smo obhajali. To povabilo ne pomeni, da bi morali liturgični jezik razširiti na naše družinske in poklicne odnose. Pomeni pa, da iz tega, kar smo pri obredu mogli premišljevati in doživeti, naredimo *program življenja*.^[7] Zato je sv. Jožefmarija večkrat, ko je opazoval božje delovanje v svojem dnevu, vzkliknil: »Resnično sem živel evangelij današnjega dne.«^[8]

Da bi *živeli* dnevno liturgijo in tako spremenili svoj dan v služenje, v štiriindvajseturno mašo, je treba o naših osebnih okoliščinah premišljevati v luči tega, kar smo obhajali. Pri tej nalogi je osebna

meditacija nenadomestljiva. Sveti Jožefmarija si je navadno beležil besede ali izraze, ki so ga presenetili med obhajanjem svete maše ali pri molitvenem bogoslužju, nekega dne pa je zapisal: »Odslej, ne bom več zapisoval psalmov, saj bi jih moral zapisati prav vse, kajti v psalmih ni najti drugega kot čudesa, ki jih duša vidi, ko se izkazuje služenje Bogu.«^[9]
Res je, da je liturgična molitev vir osebne molitve, vendar je prav tako res, da je brez meditacije zelo težko *osebno usvojiti* bogastvo liturgične molitve.

V tišini, ko smo na samem z Bogom, dobijo obrazci liturgičnih molitev marsikdaj posebej intimno in osebno moč. V tem smislu je poučen zgled svete Marije, ki nas uči: da bi se uresničil liturgični *fiat* – zgôdi se –, da bi ga mogli spreminjati v služenje, si je treba vzeti čas in vse to osebno shraniti »v svojem srcu« (Lk 2,19).

[1] Prim. *Un estudiante en la Residencia DYA. Cartas de Emiliano Amann a su familia (1935–1936)*, v: *Studia et Documenta*, vol. 2, 2008, str. 343.

[2] Splošni arhiv Prelature, 77-5-3.

[3] *Zasebni zapiski*, št. 1590, 26. 10. 1938. Citirano v: *Camino. Edición crítico-histórica*, Rialp, Madrid 2004, str. 677.

[4] Sv. Jožefmarija, *Pot*, št. 86.

[5] Frančišek, apost. spod. *Evangelii gaudium*, št. 274.

[6] Sv. Jožefmarija, *Pot*, št. 85.

[7] Prim. sv. Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 88.

[8] *Zvezek IV*, št. 416, 26. 11. 1931.
Citirano v: *Camino. Edición crítico-histórica*, str. 298.

[9] *Zvezek V*, št. 681, 3. 4. 1932.
Citirano v: *Camino. Edición crítico-histórica*, str. 297.

---

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/spoznavati-njega-in-sebe-12-
duse-liturgicne-molitve/](https://opusdei.org/sl-si/article/spoznavati-njega-in-sebe-12-duse-liturgicne-molitve/) (13. Apr. 2025)